

Arxiu històric FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Interpel·lació sobre la inversió pública a Catalunya

Josep Huguet

MARÇ 1997

FUNDACIÓ
Fundació
JAUME
Jaume
BOFILL
Bofill

INTERPEL·LACIÓ SOBRE LA INVERSIÓ PÚBLICA A CATALUNYA. **Substanciada pel diputat Josep Huguet d'ERC al Parlament de Catalunya(5-3- 1997)**

Gràcies Sr President, Sres i srs diputats el motiu d'aquesta interpel·lació és passar balanç al nivell d'inversió pública que rep Catalunya, veure la seva evolució al llarg dels anys d'autonomia i comparar-lo amb el de la resta de Comunitats Autònomes. El detonant que ha precipitat per part del grup d'ERC la presentació d'aquesta interpel·lació ha estat d'una banda la nova demanda de recurs d'inconstitucionalitat sobre el nou model de finançament per part de la Junta d'Astúries, la presentació per part d'economistes pròxims al partit Popular de les estimacions del nou model de finançament i l'anàlisi comparat de la inversió territorialitzada en els pressupostos de l'Estat de 1997. Per altra banda, la percepció per part d'ERC del creixent malestar d'amples sectors socials que o bé han de patir autèntics obstacles a la seva competitivitat deguts als colls d'ampolla imposats per l'Estat a l'economia catalana, o bé es veuen directament afectats en le seu nivell relatiu de benestar; per tant la percepció que s'estan fragilitzant àmbits importants del teixit productiu i s'està posant en perill la cohesió social a Catalunya.

El sr Conseller és ben lliure, ja ho dic d'avançada, de qualificar de catastrofista o de fet amb mentalitat d'oposició el raonament que a continuació exposaré. El que li puc dir Sr Conseller que el farà lluny del cofoisme habitual en el partit en el govern, en el seu panxacontentisme que recolza molts cops en una necessitat de justificar la pròpia obra de govern més que en l'obligació d'analitzar cruament una realitat, que passats els anys de les vaques grasses aparents, a les portes del terratrèmol que significarà l'Europa post Maastricht i la crisi de l'Estat del Benestar, no és molt afalagadora.

Després de 17 anys d'Estatut d'autonomia, per altra part, ja permeten de tenir una seqüència prou llarga del comportament de la inversió pública a Catalunya, ja sigui fruit de la intervenció directa de l'Estat o per la via del finançament autonòmic.

Sr Conseller, ja li avanço les conclusions del que després mostraré:

- . 1.El pacte de CiU-PP pels pressupostos de 1997 no ha trencat la tendència a la disminució relativa del percentatge d'inversió pública per habitant a Catalunya en relació a les altres C.A..
- .2. Aquesta tendència, com es comprova en els gràfics sobre stock de capital públic extret de l'estudi de Francisco López, s'ha agreujat paradoxalment per l'eix mediterrani, i Balears en el període de generalització de l'Estat de les autonomies. I és en aquest sentit que es pot afirmar que, tot i la millora de serveis públics en relació a la pròpia situació a la fi del franquisme, en l'inici de la transició hi havia menys distància entre el nivell d'inversió pública per càpita entre Catalunya i la resta de C.A. que vint anys després, és a dir ara.
- .3. Aquest fet ha imposat a Catalunya un procés de privatització diferencial en relació a la resta de l'Estat; esdevenim pagadors per duplicat dels nostres serveis, mentre som els principals finançadors del nivell superior de serveis dels altres.

Així doncs, el comportament de la inversió pública a Catalunya és discriminatori pels ciutadans d'aquest país.

1.La inversió pública a l'Estat no assegura una assignació equitativa dels recursos públics per als ciutadans de Catalunya

En els pressupostos de l'Estat de 1997, la inversió regionalitzable que correspon a Catalunya és només el 6,39% del total.

1024

Com Autònoma	%Població C.A151	Inversió Pública territorial mptes	% sobre total C.A. 151
Andalusia	32.9	97.681	34
Canàries	7	23.183	8.2
Catalunya	28.6	49.298	17.06
Galícia	13.03	77.974	26.99
País Valencià	18.45	40.710	14.09
		288.846	

Els ciutadans catalans només reben doncs el 59,6 % del que els tocaria pel nivell de població i pel nivell de competències, de les inversions regionalitzables dels pressupostos de l'Estat de 1997.

Aquesta assignació discriminatòria s'agreuja tenint en compte que :

1. Catalunya no rep cap assignació del Fons de Compensació interterritorial
2. El sistema de finançament autonòmic tampoc es fa només en funció del nombre de població.
3. Altres C.Autònomes reben assignacions especials en concepte de deute històric i en concepte de subsidis especials d'atur (PER).
4. Els fons europeus també són adjudicats amb criteris que situen Catalunya en una posició deficitària en relació a Europa.

Aquests quatre factors juntament amb la discriminació que comporten les inversions dels pressupostos no tenen només una repercussió momentània, sinó que indiquen una persistent política discriminatòria al llarg de tots els anys que provoca que l'incompliment del principi d'assignació equitativa d'enguany només faci que consolidar una realitat endèmica.

La mitjana del percentatge del total de les inversions regionalitzables en el període 1984-1993 per Catalunya és de 6,72%

El percentatge d'inversió regionalitzable sobre el total del que reben les C.A. del 151 (1984-1993), és per Catalunya un 14,25% d'aquest total, quan per població li correspondria el 28,6% .

Si atenem al total invertit en els pressupostos Generals de l'Estat des de l'any 1984 al 1996 a Catalunya: 491.157,1 mptes i ho comparem el que li correspondria per població en relació al nivell d'inversions realitzat al conjunt de C.A del 151, correspondrien a Catalunya 218.855 mptes més de les que ha obtingut en els pressupostos de l'Estat. Això és una part d'un autèntic Deute històric, qu eno només està per cobrar sinó que el seu govern Sr Conseller ni ha plantejat.

Segons la Memòria econòmica de les Cambres de Comerç:"La quantificació del volum total d'inversió pública durant els anys noranta mostra que Catalunya és la comunitat autònoma que, en termes de pessetes per habitant, ha obtingut menys inversió directa del sector públic central - a excepció de Canàries i de les comunitats forals. El volum total d'inversió del sector públic central a Catalunya des de 1990 a 1995 ha estat de 296.577 mpta, xifra que suposa un total de 48.156 pta/habitant.

En relació amb la resta de comunitats autònomes, la mitjana per aquest concepte de les de l'article 151(Andalusia, Catalunya, Galícia, C Valenciana i Canàries)- les quals presenten un mateix sostre competencial- és de 62.349 pta/hab.

Utilitzem una altra font . En la revista "Nota d'Economia" n°55 **Susanna Bonastre i Soler de la Direcció General de Programació Econòmica del Departament d'Economia i Finances** publica en l'article "Les despeses de l'Administració central a les comunitats autònomes. Incidència a Catalunya", dades interessants per al període 1986-1992

	Catalunya	
En inversions de l'Estat :	8,7% del total.	2a posició pel final descomptant les forals
Política regional:	6,6%	5a posició pel final
Fons Unió europea	7,7%	3a pel final
Acció local	11,1%	5a pel final
Altres dotacions	16,9%	7a posició
Accions territorials	9,9%	2a posició pel final; sense comptar forals
Ptes/habitant	161.942	sobre la mitjana de 255.841
índex	63,3%	2a posició començant pel final sense forals
Extremadura rep	479.871 ptes/hab	índex 187,6
Castella-La mancha	468.591 ptes/hab	índex 183,2

Així doncs, els pressupostos de l'Estat de 1997 pactats per vostès amb el PP no trenquen aquesta crònica tendència discriminatòria; es situen per sobre dels anys pitjors amb els socialistes però per sota dels anys millors, que val a dir van quedar molt lluny d'un tracte equitatiu. Més del 40% per sota del que ens tocava per habitant i més encara si es pretengués compensar el dèficit d'inversió històrica que patim.

2. Els ciutadans i ciutadanes de Catalunya no tenen el nivell mínim de prestació de serveis públics del que gaudeixen els ciutadans amb DNI espanyol d'altres territoris.

A les dades sobre la discriminació en l'assignació d'inversions públiques en les pressupostos de l'Estat del 97 i al llarg del temps poden sumar a les següents.

Si atenguéssim a les dades sobre **inversió pública per C.A del conjunt d'administracions Catalunya obté només el 12% del total pels anys 1986-1993.**

Quan si es tingués en compte la població hauria de ser d'un 16%, i si es tingués en compte l'aportació del PIB, és a dir l'eficiència, un 19,5%. És a dir en un cas un 25% per sota del que ens tocava per població; en l'altre un 39% per sota del que ens tocava per eficiència. Un 32% si partísim d'un índex mixte. Una tercera part més del que rebem.

Si atenem a l'**stock net de capital públic**, el valor que tenen les instal·lacions públiques, Catalunya només disposa només del :

- 10% de les carreteres de l'Estat,**
- 10,1 % de les infraestructures sanitàries públiques**
- 13,4% de les infraestructures escolars públiques.**

El total de stock de capital net deficitari en infraestructures bàsiques a Catalunya si es comptés en relació al nivell corresponent als habitants és com a mínim de 602.617 mptes(en pessetes de 1990). I si es partís de l'eficiència (%PIB) el dèficit de stock de capital públic seria de 1.129.906. Una altra xifra sobre la que poder basar el Deute històric a reclamar a Madrid.

Aquest dèficit persistent que ha esdevingut deute de stock de capital públic, al marge del pes del sector productiu, és el que contribueix a l'escàs pes del sector públic per C.A.

Sector públic autònom en relació al PIB regional

Andalusia 18,4%
Galícia 18%
Canàries 15,6%
C.València 12,6%
Catalunya 11,2%

Tot plegat fa que **els ciutadans de Catalunya no tinguin garantit el nivell mínim de prestació de serveis públics que tenen altres ciutadans de l'Estat.**

L'assignació esbiaixada de la inversió pública provoca una privatització dels serveis públics diferencial a la resta de l'Estat, que obliga en la majoria dels casos als ciutadans a haver de sufragar de la seva butxaca les despeses complementàries que realitza en recórrer a serveis privats o no del tot públics. Els persistents índexs d'inflació superiors a la mitjana de l'Estat són en bona part fruit d'aquesta sobreprivatització imposada a Catalunya per la sistemàtica marginació de les inversions públiques. Catalunya esdevé un fet diferencial pel peatge que han de pagar els seus ciutadans i no només en les autopistes, sinó en la sanitat o en l'ensenyament entre d'altres sectors.

3. La inversió pública espanyola s'aplica sense criteris d'eficiència i economia.

Segons diversos estudis, **la política redistributiva aplicada per l'Estat espanyol pot arribar a comprometre l'objectiu global de l'economia espanyola**, limitant o obstaculitzant el creixement d'aquelles C.A amb majors potencialitats de desenvolupament. Un PIB per càpita més homogèneament distribuït entre les C.A que componen l'economia espanyola podria originar un PIB per càpita més heterogèneament distribuït quan les regions espanyoles es comparen amb les europees. És a dir unes C.A molt pròximes entre elles a la mitjana espanyola, però allunyades de la mitjana europea. Es tractaria, en definitiva, **d'una convergència en la pobresa.** Segons Julio Alcaide Inchausti: "El fluxe de solidaritat necessari per a compensar els desequilibris en el nivell de desenvolupament de les comunitats autònomes espanyoles, però que si es fa habitual, és més, si s'intensifica, acabarà per frenar les possibilitats de creixement de les autonomies menys desenvolupades, que necessitarien esforçar-se en aconseguir la convergència real desitjable per a l'equilibri de l'economia espanyola respecte a l'europea i que les subvencions de renda mai aconseguiran"

Segons Begoña García Greciano i altres autors: "Una política regional molt activa que en el seu afany redistributiu oblidés la contemplació de les consideracions d'eficiència, podria caure en la paradoxa d'aconseguir una renda internament distribuïda de forma més homogènia entre les províncies espanyoles a l'ensem que aquestes províncies, globalment considerades, podrien trobar-se progressivament més allunyades dels nivells mitjans del renda europeus."

Catalunya només rep el 68,5% de la inversió que li tocava considerant uns criteris mitjos d'eficiència i població. Catalunya hauria de rebre un 45,8% més del que rep ara.

Si es tingués en compte només el PIB, Catalunya rep el 61,5 % del que li tocava

" la inversió pública sembla haver contribuït a que aquestes regions no divergeixin més de les del reste de l'Estat, però no ha representat un estímul suficient per a garantir que aquestes regions - sense inversions "redistributives" addicionals- puguin mantenir els ritmes expressats de creixement" . Només se n'escapa Múrcia. La inversió pública s'ha acompanyat d'un

creixement - per sobre de la mitjana- de la majoria dels sectors productius; s'han generat externalitats positives sobre el conjunt de la regió. "El fet que aquest resultat sigui excepcional posa en entredit el paper de la inversió pública com a instrument de desenvolupament equilibrat"

Segons Rafael Romero i Joaquim Trigo, **la inversió definida únicament amb paràmetres de reequilibri territorial pot comportar efectes negatius per al creixement del conjunt de l'Estat**, en deixar sense resoldre les necessitats d'infraestructura de territoris on sí que es pot aconseguir aquest efecte dinamitzador del sector privat.

Si són els territoris menys afavorits els qui tenen prioritat en matèria d'inversions, es pot posar en qüestió l'eficiència productiva del conjunt del sistema econòmic, en imposar un cost als territoris que reuneixen les condicions més favorables per al creixement econòmic.

Catalunya rep un volum d'inversió per sota del que li correspondria segons la proporció de la seva superfície, població i aportació al PIB.

La prioritat atorgada als territoris de menys renda no ha estat capaç de millorar de forma significativa la capacitat generadora de treball i riquesa dels mateixos en la primera part dels 80 (E.Ventura, 92), ni tampoc en el període 1985-91 segons estimacions del servei d'Estudis del BBV(95). Així, àrees afavorides com Andalusia i Extremadura no només mantenen el 1991 els nivells de renda relatius de 1985 -els més baixos- sinó que van créixer per sota la mitjana estatal (3,5%) amb un creixement anual respectiu del 3 i 3,4%.

Aquesta obsessió igualitarista de la inversió a Espanya es fa en un context que comparativament amb Europa no és excessivament desigualitari. Segons l'estudi dirigit per Joan M. Esteban i Xavier Vives, **la desigualtat en renda per càpita a Espanya està per sota de la mitjana europea.** Mentre en el conjunt d'Europa la desigualtat regional supera quasi en el doble la existent a l'Estat, en la UE dels 12, iguala en un índex i supera del 30% al 60% el nivell de desigualtat espanyol.

Els Estats amb més desigualtat regional que Espanya són troben França, Holanda, Itàlia, Portugal. Espanya té una desigualtat regional similar a la d'Alemanya

4. La inversió pública a Espanya no defensa la productivitat, ni les condicions favorables per al progrés social i econòmic dels ciutadans catalans.

Del 1990-94 les inversions a Catalunya en la xarxa de carreteres del conjunt d'administracions és un 20% inferior a la mitjana espanyola i fins un 54% inferior a les inversions executades a la xarxa viària de Madrid.

En la xarxa de carreteres per habitants, Catalunya és la C:A més maltractada fora de les insulars. Ocupa la 14 posició en mptes per 1000 habitants i la sisena en milions per KM de xarxa. Realitzant l'índex sintètic, dona la 14ena posició.

La dotació d'infraestructures públiques a l'Estat espanyol està per sota de les exigències del desenvolupament situant-se malgrat l'esforç inversor realitzat en la segona meitat dels anys 80, per sota de la mitjana europea i espanyola.

A l'any 91: amb el 15,5% de la població, Catalunya té el 7,4% de la xarxa viària de l'estat. Amb un trànsit intens: 18% del número de vehicles i el 16% de carnets de conduir . Això

provoca una creixent congestió i sinistralitat: es registren més del 25% dels accidents de circulació de l'Estat.

Els cinc primers trams en intensitat mitja diària en vies de peatge de l'Estat són precisament: Barcelona- La Jonquera, Montgat-Malgrat, Barcelona-Tarragona, Montmeló- Papiol, Saragossa- Mediterrani.

S'ha arribat a la congestió en zones que tenien capacitat de creixement i aquesta s'ha vist frenada i a canvi les de menor renda que rebien més inversió no s'han desenvolupat. Tant la subutilització com la sobreutilització d'infraestructures produeix un excés de costos socials perjudicials per al conjunt estatal.

Una política correcta d'inversió necessita:

1. Augment de la dotació destinada a inversió pública.
2. Assignació a infraestructures d'alt potencial d'incidència en creixement de la producció
3. Eficiència en la gestió.
4. Atenció a les àrees que per tenir més congestió sigui esperable més elasticitat respecte a la generació de riquesa i treball que actuïn de locomotora.

Res d'això es compleix amb la política inversora a l'Estat.

El retard crònic en relació a Europa continua perquè

1. La contenció de la despesa pública es fa a costa de la inversió
2. El ràpid augment de la intensitat d'ús de les infraestructures que porta associada una saturació creixent. Congestió vinculada a l'increment del comerç i a la mobilitat

Segons J. Trigo, la congestió dels accesos a les ciutats puja; la xarxa de carreteres secundàries frena el desenvolupament de les ciutats petites i mitjanes. Creix el trànsit aeri a un ritme del 6% anual acumulatiu, per tant amb dotze anys serà duplicat.

En les dades oferides pel MOPTMA per a 1983-93, les inversions per habitant foren de 80.329 ptes a Catalunya i 129.354 ptes a Espanya regionalitzada.

Segons l'anàlisi de la Memòria Econòmica de les Cambres de Comerç (1995): Les previsions calculen que des d'ara fins a l'any 2010 la demanda de serveis de transport de mercaderies creixerà d'un 60% i d'un 120% la de passatgers. Aquesta tendència es pot veure afectada per l'aparició de trams de saturació i per la major repercussió que el transport de carretera té sobre el medi ambient i sobre la seguretat viària.

Les institucions europees marquen unes condicions (7) per a la xarxa transeuropea de les que la situació a Catalunya no compleix almenys aquestes:

- Oferir als usuaris infraestructures i serveis de qualitat en condicions econòmicament acceptables (**discriminació del peatge**)
- Permetre una utilització òptima de les capacitats existents (**la zona més productiva la més castigada**)
- Cobrir tot el territori, connectant les grans àrees urbanes i regions, facilitant l'accés general i establint enllaços entre les regions insulars i perifèriques i les regions centrals (**Vall d'Aran, Puigcerdà, Seu d'Urgell, Eix transversal bloquejat, Eix Llobregat obsolet**)
- Preveure l'ampliació a les xarxes dels països mediterranis (**eix mediterrani ferroviari mor a Tarragona, les autopistes són radials a Madrid**)

Mentre en altres territoris la sobreinversió serveix per impulsar un creixement basat només en el sector semipúblic, a Catalunya la infrainversió ens fa menys competitius mentre castiga relativament al sector semipúblic que aquí podria ser molt més eficient.

Resumint doncs, tenim:

Infraestructures de peatge que disminueixen la competitivitat.

Pressió sobre salaris de l'índex del cost de la vida empès per la privatització diferencial de la societat catalana, deguda a la manca d'inversió pública.

Menys recursos d'un mal model de finançament per abordar una política d'estructures i de modernització en el sector d'autònoms (comerç, pagesia..) i la pime sustentadors de la principal paquet de llocs de treball.

Si això no són autèntics colls d'ampolla per a la productivitat, dels que parlen economistes, ja citats a aquesta cambra com Jacint Ros Hombravella o Antoni Soy, de què estem parlant?

5. El sistema tributari que pateixen els ciutadans a Catalunya té, per tant, caràcter confiscatori.

Segons la Memòria Econòmica ja citada: "En relació amb la resta de C.A es constata que **Catalunya és després de Madrid, la comunitat generadora de més recursos tributaris de l'Estat espanyol, tant en termes de pessetes per habitant (397.794 pta/hab) com en termes de percentatge sobre el total de recursos generats pel sistema fiscal estatal (20,9%).**

En realació a les C.A del 151 a Catalunya es recapta el doble d'impostos per habitant prop de 400.000 ptes/hab sobre 200.000 ptes/hab (any 1995).

La pressió fiscal a Catalunya per recaptació del l'IRPF sobre el PIB és de 8,6% mentre a les CA del 151 és de 6,3%. És a dir una pressió fiscal un 27% més elevada a Catalunya que a la resta de C.A. del 151."

La variació de la renda familiar disponible del 85 al 94 és de 111,4, que col·loca a Catalunya en la 14a posició del conjunt de C.A..

Tots els estudis disponibles avaluen déficits importants en la dotació actual. Si la inversió que rep Catalunya es plantegés en relació a l'aportació fiscal, i per tant a l'esforç que sosté l'economia catalana (impostos 21%) Catalunya només rep el 57% del que li tocaria. Quasi la meitat doncs en relació al seu esforç. Dit d'una altra manera la inversió hauria de créixer un 75% més per compensar aquest esforç.

Aquest expoli fiscal es justifica per una suposada posició de privilegi de Catalunya. Però el treball clàssic de Biehl referit a l'any 85 avalua les dotacions relatives. Catalunya tenia aquell any un 88% de la mitjana europea i ocupava el lloc 88è entre les 168 regions del vell continent. En relació a Hamburg (3,2 vegades la mitjana europea) Catalunya tenia el 28% de nivell infraestructural. En relació a París (2,4 vegades la mitjana) tenia el 37% de nivell.

Per la important aportació als recursos de l'Estat que fa Catalunya, i per la situació discriminatòria assenyalada en els punts anteriors i pel fet que en relació a Europa ocupa posicions mitjanes- baixes en el nivell de benestar i infraestructures, es pot afirmar que els impostos a Catalunya tenen un caràcter confiscatori. Perquè no indemnitzen de forma equitativa i suficient l'expropiació de béns que signifiquen els impostos.

I vull recordar que el jurista alemany del segle XVII, Johannes Althusius, precursor del concepte de sobirania popular ja considerava entre les causes de rebel·lió justa contra la tirania, l'existència d'impostos confiscatoris. "Hi ha tirania, deia, quan es dessagna els súbdits amb exaccions i taxes excessives; quan es disminueix, consumeix, exhaurix amb les taxes la riquesa dels súbdits, es xucla la sang del poble fins dessagnar-lo i s'abusa del treball, de la fatiga, del suor i dels bens dels súbdits per al seu plaer i cobdícia."

Per menys confiscació que l'actual es van separar els Països Baixos de la corona espanyola i les colònies americanes de la Gran Bretanya.

6. El model de finançament vinculat als pressupostos del 97 continua no partint de la mitjana dels coeficients de població i esforç fiscal de Catalunya.

Doncs bé, la recent modificació del sistema de finançament autonòmic tot i significar una lleugera millora en relació a la situació anterior pròpia de Catalunya, no compleix aquest principi estatutari.

Per altra banda, els càlculs estimats del nou sistema de finançament presentats pels responsables del govern de l'Estat, mostren un empitjorament relatiu del finançament de Catalunya en relació amb altres comunitats autònomes. Això significa agreujar relativament una situació que com s'ha demostrat pateix greus dèficits estructurals. En el supòsit B partit del quinquenni 90-95.

C.A del 151	%Població CA151	%Ingressos 1996	%Ingressos nous	%Var/96
Andalusia	32.90	33.77	34.16	139.49
Canàries	7.00	8.40	8.65	142.03
Catalunya	28.60	27.60	26.62	132.96
Galícia	13.03	13.90	14.34	141.77
País Valencià	18.45	16.24	16.21	137.63

És per això que el nou model de finançament no serveix per a rectificar la tendència crònica des de principis dels anys 1980 que situa als ciutadans de Catalunya en condicions de desigualtat en relació als de la resta de l'Estat.

7. La governabilitat com a excusa d'una política exclusivament liberal

El Govern de CiU ha utilitzat la governabilitat com a argument per a donar sistemàticament suport a les polítiuques dels governs de Madrid. Els anys que a Madrid els han necessitat a vostès, han prioritzat o bé qüestions de dimensió estatal basades en els seus principis liberals o bé han assumit el paper de locomotora de generalització de les autonomies. Quan a Madrid no els han necessitat per res, vostès han continuat oferint el seu suport i no han plantat cara. Ni un recurs sobre la qüestió del finançament o sobre la discriminació de la inversió pública.

Si hom observa el percentatge per Catalunya d'inversions reals realitzades per l'Estat, cap any arriba al 7,65% que és el que li correspondria per població sobre el total inclosa la part no regionalitzable.

% de pressupost liquidat	% pressupost previst
1984 3,43	1994 3,7
1985 3,54	1995 4,6
1986 3,80	1996 4,1
1987 2,37	1997 4,65
1989 3,56	
1990 5,45	
1991 5,45	
1992 6,48	
1993 5,62	
mitjana 4,57	

Si comparem amb el conjunt d'inversions realitzades a les CA151 Catalunya amb el 28% de la població d'aquestes CA rep només el 14,25% d'inversió, és a dir la meitat.

L'any 97 sobre un total regionalitzable de 784.871 mptes Catalunya en rep 80.257 és a dir un 17,06% del total regionalitzable de les 151.

Estem doncs davant d'uns pressupostos i un model de finançament que com més eficiència demostra un territori hi destina menys inversió. Els qui aprofiten el diner públic de forma més rigorosa relativament, són castigats amb menys inversió. Els qui repercuteixen en nivell de desenvolupament real, impuls a l'economia productiva, les inversions públiques són castigats; els qui no són eficients i no repercuteixen en desenvolupament de l'economia productiva global les altes inversions públiques reben una prima per a què continuïn engreixant els únics sectors que se'n beneficien: els semipúblics (construcció, oligopolis diversos) situats molts cops fora d'una veritable economia de mercat i treballant en concursos d'obra pública i serveis que en una cadena de subcontractacions perden la transparència i les condicions de la concurrència.

8. A qui interessa l'escassa inversió pública a Catalunya?

Davant de totes aquestes realitats hom es pot demanar a quins sectors interessa la persistència de la discriminació. A qui beneficia?

És clar que econòmicament, beneficia a qui administra la sobreinversió: **els funcionaris de l'Estat Centralista, dels territoris sobrefinançats, el sector semipúblic** d'aquests territoris que és el que creix en ells, fora del lliure mercat, especialment a l'Espanya no industrial. I políticament, aprofita al caciquisme electoral, serveix per augmentar el poder clientelar de personatges com Rodríguez Ibarra, que des de la seva satrapia governa sobre un 33% de població activa funcionària i un 33% d'aturada, és a dir sobre un altre 33% format pels constructors d'obra pública, el ram de l'hostaleria que forneix els dinars de treball, o els qui venen menjar o vestit al 66% que viu de la Junta o de l'Estat.

Però quins sectors hi van bé a Catalunya amb l'actual model de discriminació? **A qui aprofita el fet diferencial català de la privatització imposada pel baix nivell de serveis públics?** Perquè el partit en el govern és tan tebi en defensa dels interessos legítims dels ciutadans de Catalunya? Per gradualisme? Per possibilisme?

L'opinió d'ERC és que el partit del govern a Catalunya bàsicament actua a Madrid com a **partit liberal espanyol** i sempre prioritza els acords conjunturals d'àmbit espanyol que les qüestions estructurals que afecten a Catalunya.

Però hi ha més. Hi ha interessos particulars, fa uns anys en diríem de classe.

Qui són els amos de les autopistes de peatge, que ens imposa el baix nivell de stock de capital públic en carreteres?

Qui són els amos de la sobredosi de sanitat privada que ens imposa el baix nivell de stock de capital públic sanitari?

Qui són els propietaris de la sobredosi d'ensenyança privada que ens imposa el baix nivell de stock de capital públic en ensenyament?

Repassin, recerquin dades, observin la composició dels consells d'administració de les principals empreses d'aquests tres àmbits i entendran la comoditat amb que el partit de govern administria el fet diferencial de la baixa inversió i per tant de la sobreprivatització dels serveis a Catalunya.

Però, encara hi ha una altra incògnita a respondre. A què és degut el silenci dels partits **subalterns** a Catalunya en relació a la discriminació del sistema de finançament i de la inversió pública?

Hi ha la motivació social de qui **aspira prioritàriament a governar a Madrid** que és allà on es vol que es concentri més poder. Per altra part, a qui té com a un valor sacralitzat la unitat de l'Estat prioritza la cohesió territorial a l'Estat per sobre de la cohesió social a

Catalunya, solidaris amb els Kms2 de la Mancha, insolidaris amb les persones d'Hospitalet o del Pallars que, pel fet de viure i treballar a Catalunya, reben un tracte discriminatori pel que fa a la inversió pública.

Una altra qüestió: de quina procedència territorial majoritària són les direccions dels partits estatals amb organitzacions subalternes a Catalunya? De Catalunya és clar que no. Quin percentatge de funcionaris de l'Estat forma part de les direccions d'aquests partits? Averiguem quines connexions directes o indirectes hi han entre els interessos partidistes dels partits estatals i el sector semipúblic de les grans constructores, del sector de l'energia o de les telecomunicacions, sector absolutament determinant en l'Espanya no industrial, i sector que pel seu caràcter oligopòlic necessita perpetuar la concentració de poder a Madrid.

Aquest entramat d'interessos socials, econòmics i polítics és el que explica els silencis o les complicitats en la marginació dels ciutadans de Catalunya.

9. L'actual situació podria ser inconstitucional des de l'òptica catalana

Però aquesta situació que hem analitzat anteriorment vulnera des del nostre punt de vista principis bàsics de la Constitució. Segons l'article 31.1 de la Constitució, la despesa pública realitzarà una assignació equitativa dels recursos públics; i segons l'article 40 els poders públics promouran una distribució de la renda regional i personal equitativa.

Aquests principis no es compleixen en relació als ciutadans de Catalunya pel que fa als pressupostos generals de l'Estat pel 1997.

Segons l'article 158 de la Constitució l'assignació a les Comunitats autònomes ha de garantir un nivell mínim de prestació de serveis públics i ja hem mostrat com no es complia.

L'article 31.2 de la Constitució diu que la despesa pública es realitzarà amb criteris d'eficiència i economia, i aquest no és el cas de les inversions pressupostàries de l'Estat. L'article 38 de la Constitució diu que els poders públics garanteixen i protegeixen l'economia de mercat i la defensa de la productivitat. Així mateix en l'article 40 els poders públics promouran les condicions favorables per al progrés social i econòmic. No és el cas com hem vist.

L'article 31.1 de la Constitució defensa un sistema tributari just inspirat en els principis d'igualtat i que, en cap cas, tindrà caràcter confiscatori. Amb la discriminació en les inversions els impostos sobre Catalunya són confiscatoris.

L'article 45 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya defineix que la participació anual en els ingressos de l'estat parteix fonamentalment de la base de la mitjana dels coeficients de població i esforç fiscal de Catalunya, aquest últim mesurat per la recaptació al seu territori de l'IRPF. El nou model pactat pel PP i CiU, tot i la millora absoluta, desmillora relativament i no es basa en aquest criteri estatutari.

En resum, doncs tant els pressupostos Generals de l'Estat, com el model de finançament que se'n deriva no salvaguarden pels ciutadans de Catalunya els principis i els valors defensats per la Constitució en els articles 1 de justícia i igualtat; en l'article 9 que afirma que l'Estat ha de promoure la igualtat i facilitar la participació dels ciutadans en la vida econòmica, cultural i social; i l'article 139 que afirma els mateixos drets i les mateixes obligacions en qualsevol part del territori.

Per totes aquestes raons el grup d'ERC insta el govern de la Generalitat a:

- 1. Negociar amb el Govern de l'Estat per a que les inversions públiques habituals (locals, autonòmiques i estatals) no es territorialitzin sota el criteri de solidaritat que ja s'aplica a través del "Fons de compensació interterritorial", dels "Fons Europeus" i abastament a través de la recaptació fiscal i del mateix sistema de finançament.**
- 2. Prendre mesures per a que la inversió pública, en conjunt, sigui proporcional al nombre d'habitants de cada Comunitat Autònoma i que, en cas de desviació, aquesta tingui per finalitat corregir els dèficits en dotacions de capital públic que pateix Catalunya.**
- 3. Considerar que en la distribució de la inversió pública, si algun criteri ha de retocar el de neutralitat, que sigui el d'eficiència, per tal d'aconseguir que el conjunt de l'Estat no es distanciï progressivament dels nivells de competitivitat i de benestar europeus.**
- 4. Negociar el deute històric de l'Estat amb Catalunya procedent del sistemàtic desnivell de la inversió pública per habitant de l'Estat i del conjunt d'administracions.**
- 5. Prioritzar l'assoliment de l'equilibri d'inversions públiques entre CCAA en el camp de les infraestructures que condicionen la productivitat i la competitivitat de l'economia productiva.**
- 6. Prioritzar també l'assoliment de l'equilibri d'inversions públiques entre CCAA en aquelles infraestructures que garanteixen el benestar social bàsic i per tant la cohesió social a Catalunya.**
- 7. Avaluar i publicitar el dèficit d'stock net de capital públic que Catalunya pateix en tots els sectors.**
- 8. Preparar un programa d'inversions plurianuals en tots els àmbits de Govern destinat a recuperar els nivells mitjans de l'Estat en capital públic per càpita.**
- 9. Presentar recurs d'inconstitucionalitat als Pressupostos de l'Estat de l'any 1997 i al nou model de finançament que hi va vinculat, perquè no trenca la tendència a la pèrdua de posicions relatives en inversió pública per habitant de Catalunya en relació a la resta de CCAA.**

5 de març de 1997

POSTDATA

L'anunci del Conseller de Presidència que la Generalitat es personaria com a part coadjuvant del govern per defensar la constitucionalitat del nou model de finançament, no ha estat acomplert. A què és degut? Com és, si es tenia tant clar, que la Generalitat no hagi presentat cap de les alegacions adequades com a part accessòria de les que presenti el govern de Madrid davant dels recursos d'inconstitucionalitat? Hi ha el precedent de la Llei orgànica del Poder judicial on la Generalitat va comparèixer, llavors perquè s'ha fet endarrera? Si el Constitucional donés la raó als qui han presentat recurs saltaria tot el model pels aires i es demostraria que la Constitució s'aplica de manera lesiva pels ciutadans de Catalunya. Ens porta a algun lloc aquesta política de gradualisme de baixa intensitat i a la defensiva que no sigui la de fer trontollar les bases del sustent i del progrés de la nació, qüestió tant important com la de preservar el seu nervi, la llengua, que també s'està atrofiant?

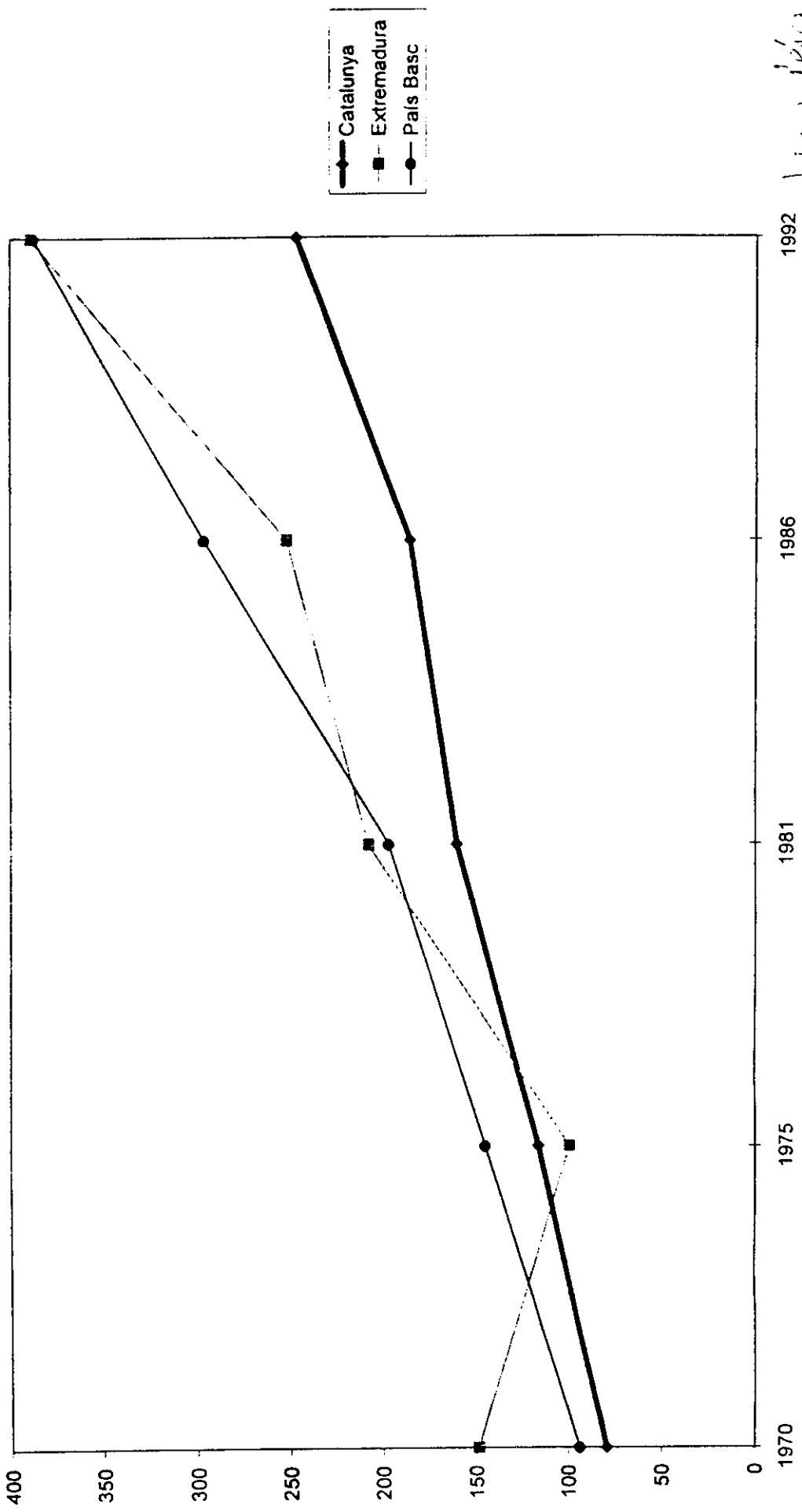
PRESSUPOSTOS DE 1997. INVERSIÓ TERRITORIALITZADA

Com Autònoma	%Població C.A151	Inversió Pública territorial mptes	% sobre total C.A. 151	Index diferencial Inversió/Població
Andalusia	32.9	97.681	34	103
Canàries	7	23.183	8.2	117
Catalunya	28.6	49.298	17.06	60
Galícia	13.03	77.974	26.99	207
Pais Valencià	18.45	40.710	14.09	76
		288.846		
Aragó	7.84	41.886	8.94	114
Astúries	7.26	17.115	3.65	50
Balears	4.68	9.242	1.97	42
Cantàbria	3.48	11.036	2.35	68
Castella-la Mancha	10.98	50.290	10.74	98
Castella-Lleó	16.89	80.258	17.14	101
Ceuta i melilla	0.94	7.786	1.66	177
Extremadura	6.99	17.940	3.83	54
Madrid	32.27	191.533	40.91	127
Múrcia	6.87	32.694	6.98	102
Rioja, la	1.74	8.323	1.77	102

DIFERÈNCIES ENTRE L'STOCK NET DE CAPITAL PÚBLIC DE CATALUNYA-ESPANYA

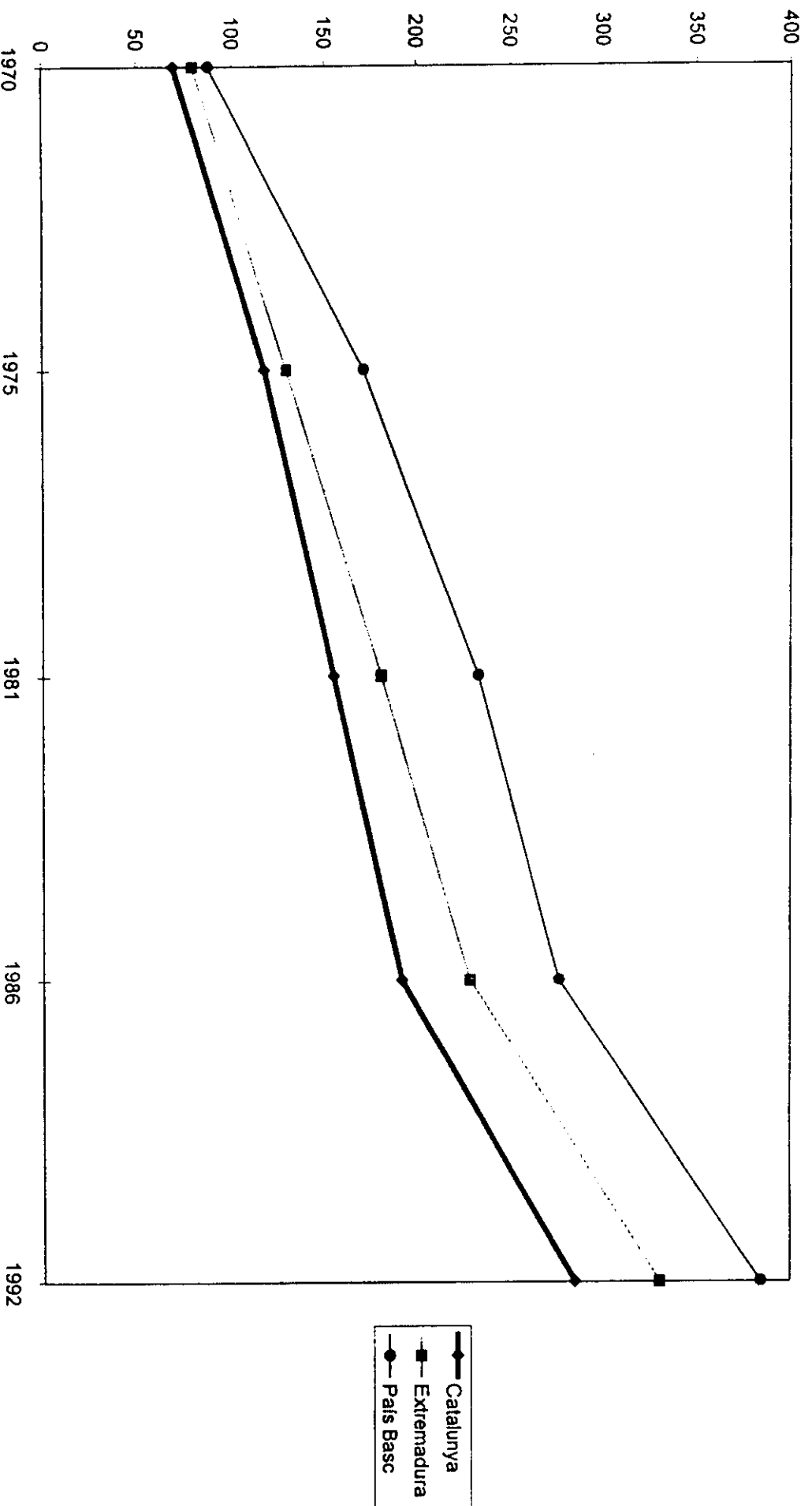
Carreteres	-11.777	-21.464	-44.877
Inf hidràuliques	-12.566	-20.966	-30.246
estruc urbanes	2.004	-1.639	-2.321
ports	-316	-374	-1.817
Ensenyament	-8.248	-8.980	-6.498
Sanitat	-919	-4.936	-6.943
Autopistes conc	10.346	16.488	23.877
Ports (no adsc)	-3.322	-930	617
Aeroports	-699	-2.051	550
Infra. Econòmiques	-22.656	-11.203	-63.175
Infra Socials	-9.347	-13.915	-13.441
Carreteres/autop conc	-1.430	-4.976	-21.019
Total territorialitzat	-23.032	-41.573	-63.036

Índex d'infraestructures econòmiques per càpita
(Espanya 1970 = 100)

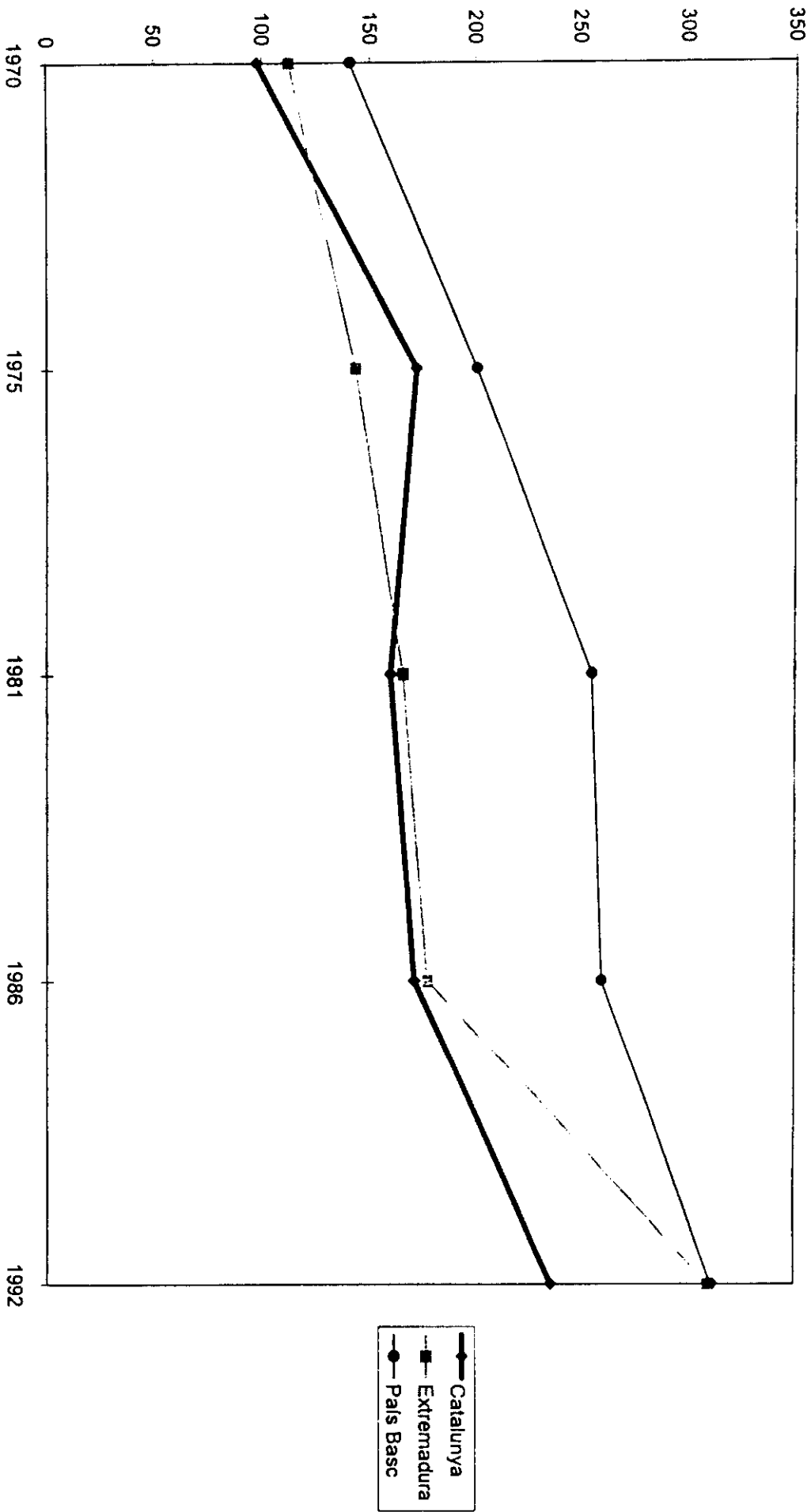

José Luis
Fernández
Stork de España

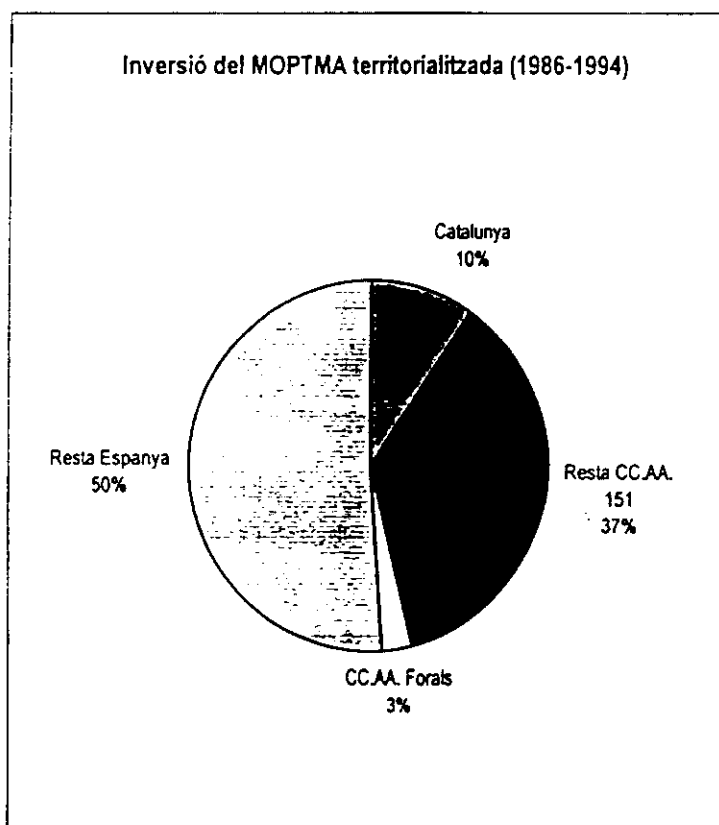
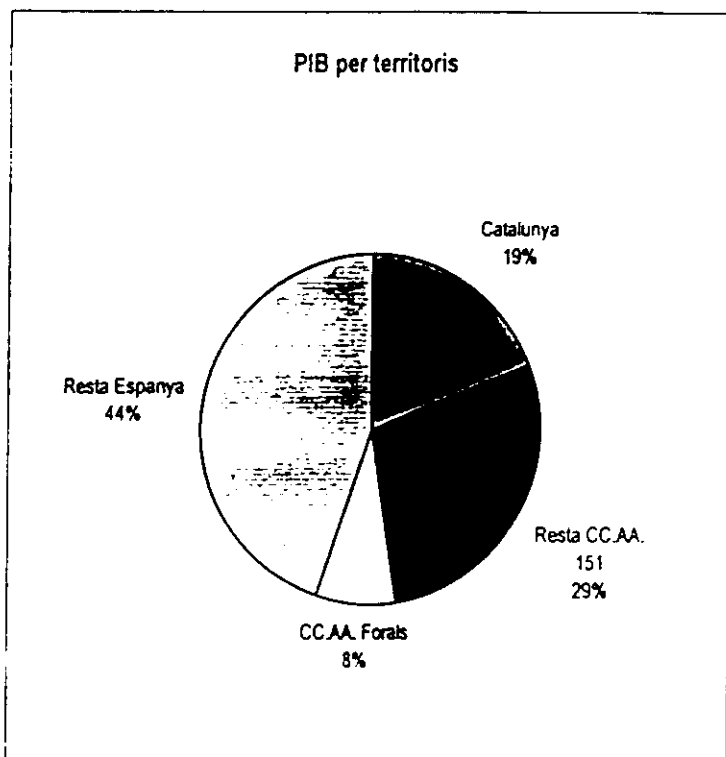
Índex d'infraestructures socials per càpita
(Espanya 1970 = 100)

Índex de dotació de carreteres
(Espanya 1970 = 100)

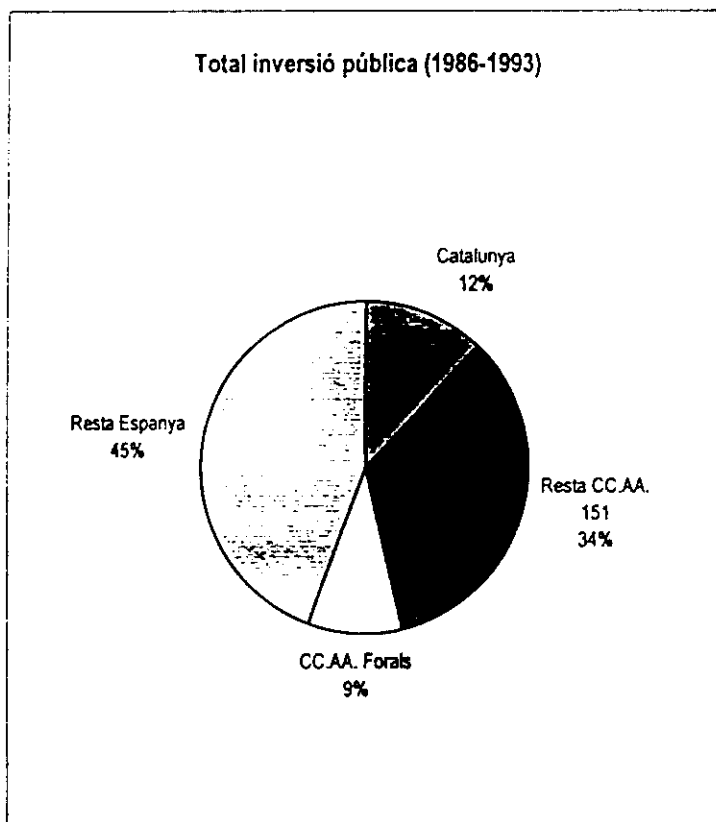
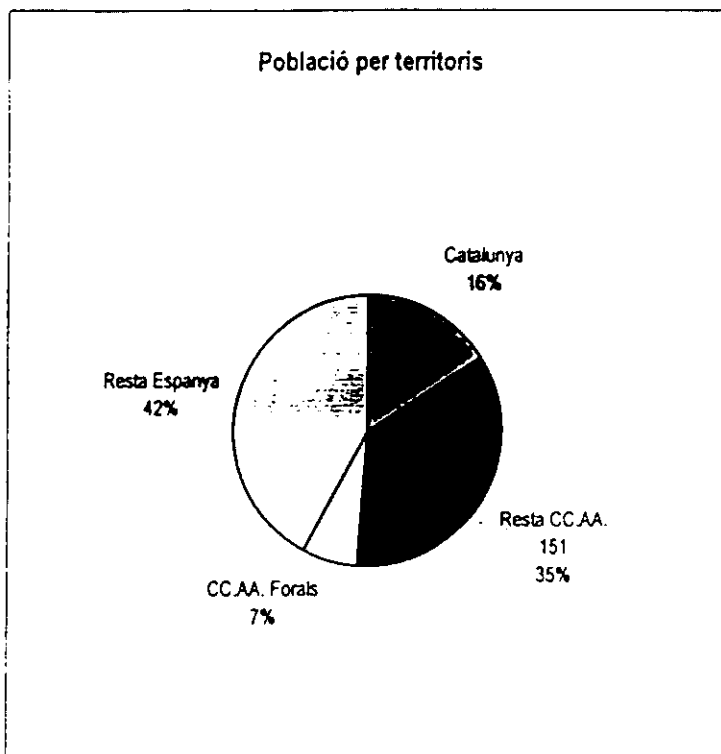

PIB / Inversió territorialitzada del MOPTMA (1983-1994)

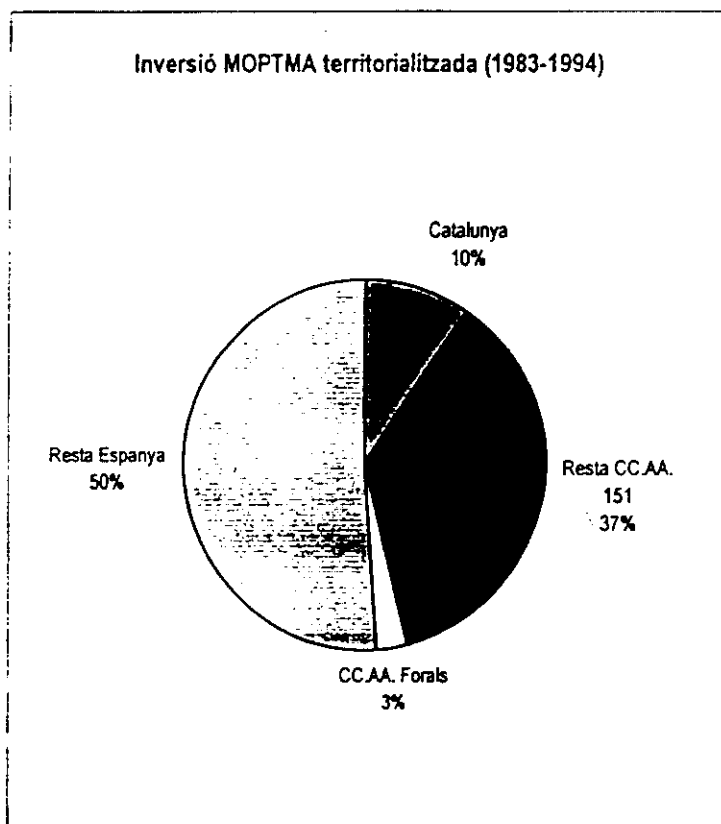
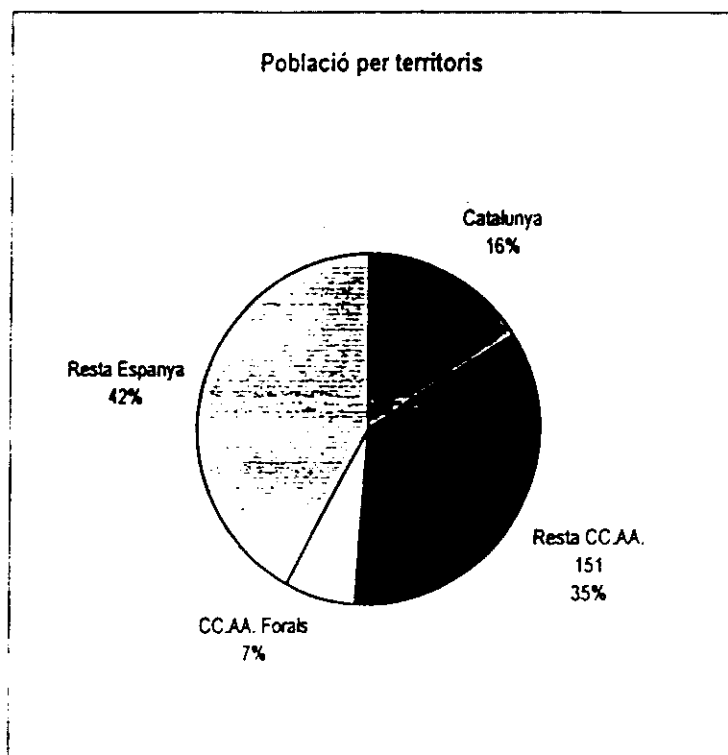
Nota: Les CC.AA. del 151 considerades són Andalusia, València i Galícia.

Població / Total de la inversió pública (1986-1993)

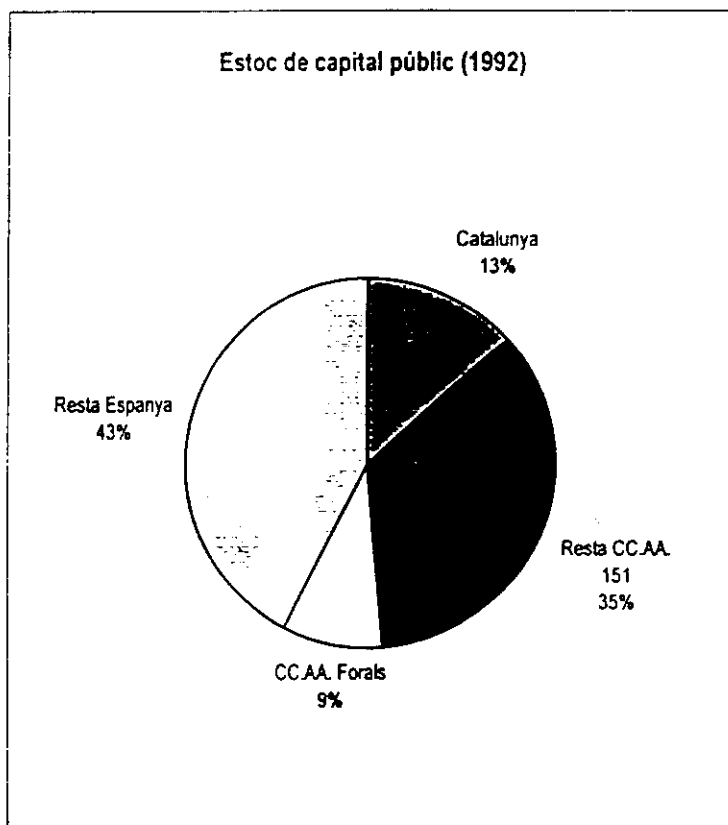
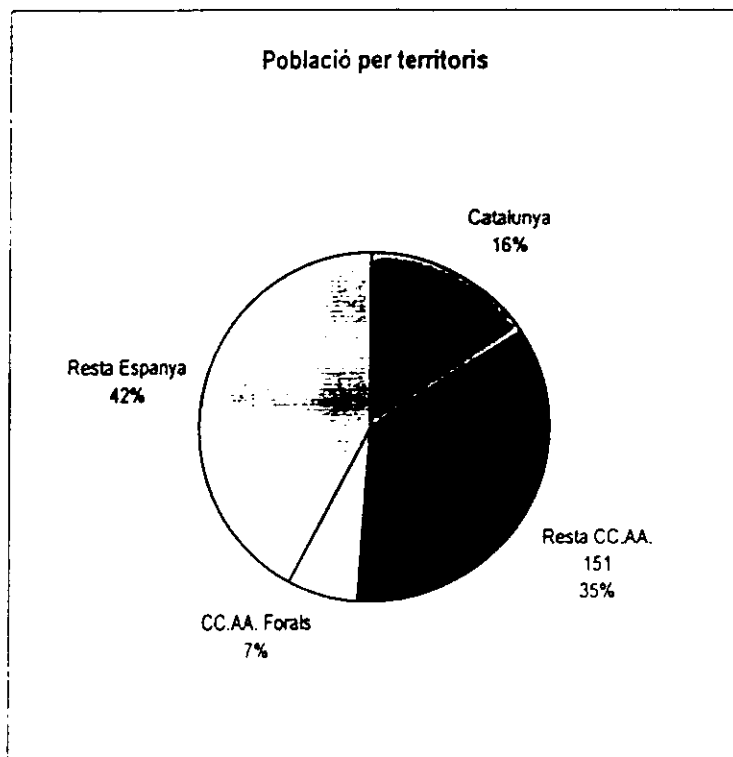
Nota: Les CC.AA. del 151 considerades són Andalusia, València i Galícia.

Població / Inversió territorialitzada del MOPTMA (1983-1994)

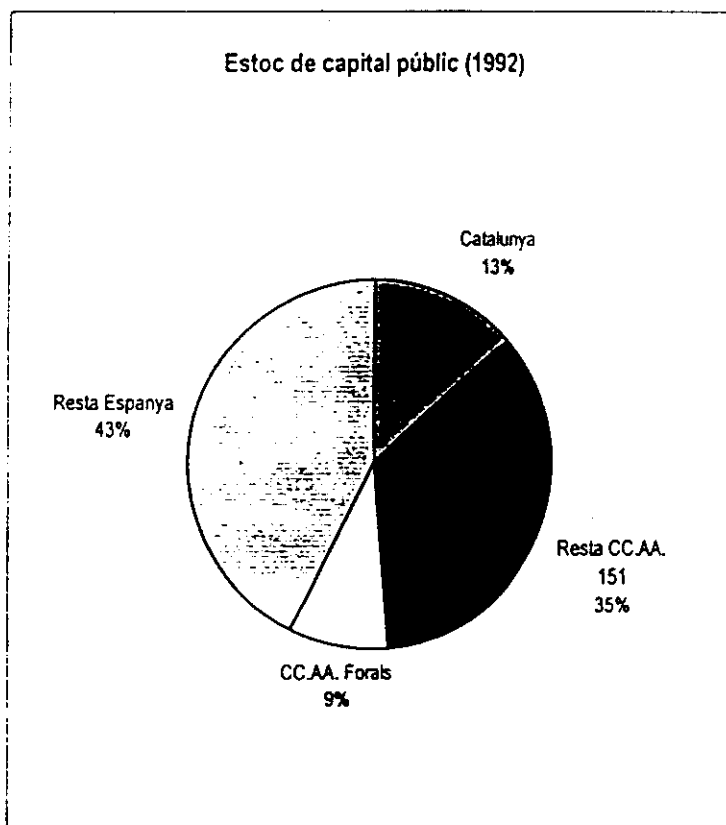
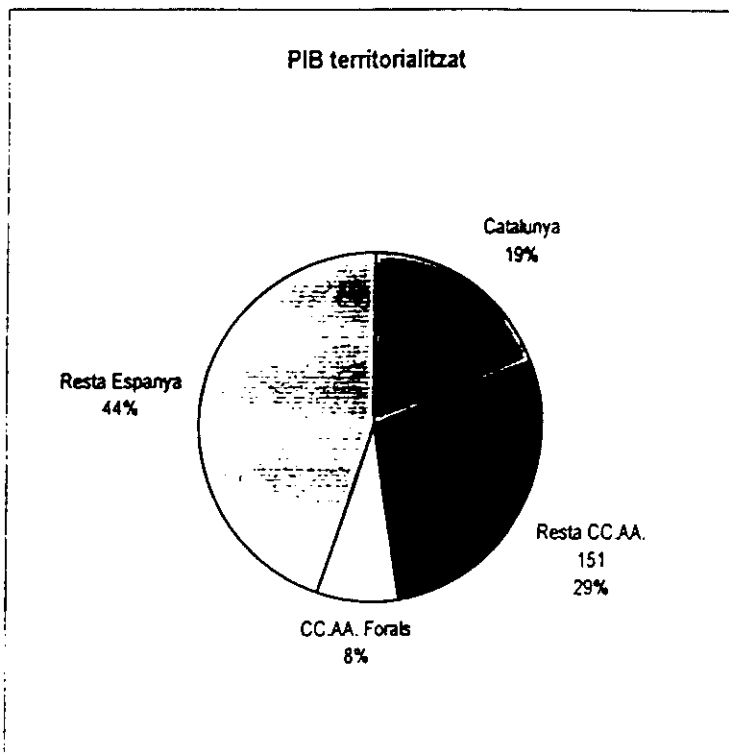
Nota: Les CC.AA. del 151 considerades són Andalusia, València i Galícia.

Població / Estoc de capital públic (1992)

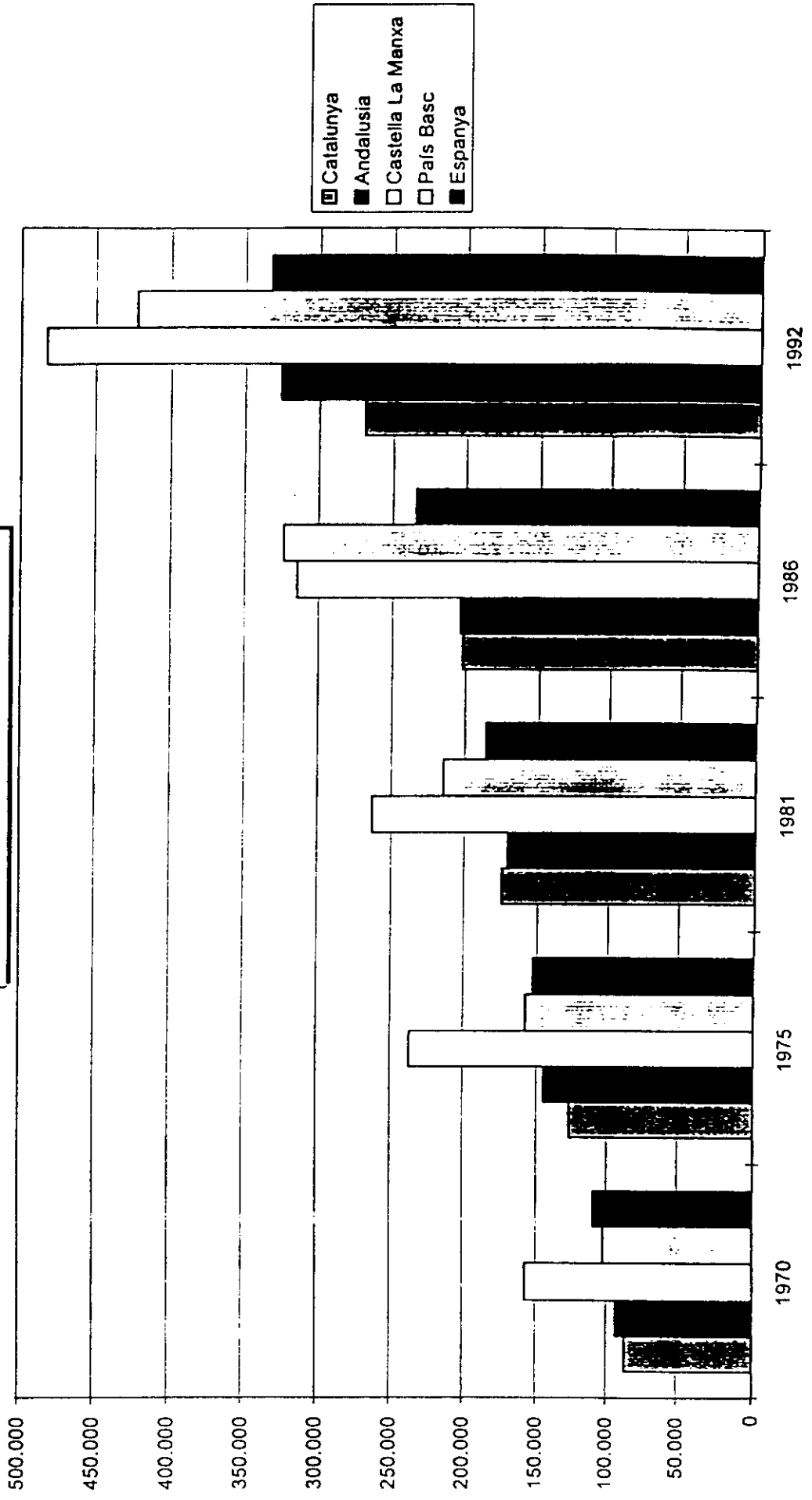
Nota: Les CC.AA. del 151 considerades són Andalusia, València i Galícia.

PIB / Estoc de capital públic (1992)

Nota: Les CC.AA. del 151 considerades són Andalusia, València i Galícia.

Estoc de capital públic per càpita
(pts de 1990)

ESMENA TRANSACCIONAL ENTRE ERC - CiU - PSC

El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a:

1. Fer les gestions necessàries per tal que les inversions a realitzar a Catalunya en el futur per part de l'Estat i que figurin en els Pressupostos Generals de l'Estat tinguin presents, entre d'altres, els següents criteris:

a) Que les inversions a realitzar a Catalunya siguin equivalents en pessetes per habitant a les del conjunt de les Comunitats Autònomes de l'Estat.

b) Que s'orientin a aquells sectors i infraestructures que ajudin a millorar la productivitat i la competitivitat de l'economia catalana, i assegurin el nivell de prestacions que garanteixin la cohesió social a Catalunya.

c) Que la distribució territorial per habitant de les inversions a realitzar s'ajusti a criteris de solidaritat i permeti corregir les diferències actuals en el stock relatiu de capital públic a Catalunya.

d) Que la inversió pública de l'Estat s'ajusti a criteris d'eficiència, per tal d'aconseguir que el conjunt de l'Estat no es distanciï progressivament dels nivells de competitivitat i de benestar europeus.

2. Promoure la discussió entre les administracions públiques sobre el model de distribució territorial de la inversió pública en el conjunt de l'Estat."